

Qallunaap allaffianit Nanoq

Danskeq atuakkiorqoq, Nobelillu nersor-naasiuttagaanik nersornaaserneqarsi-masooq, Henrik Pontoppidan Kalaallit Nunaannut assanmissuseqarpooq. Tamanna ilaaatigut 1870-ikkumi inuusuttuulluni ingenieroringnoriarluni atuarnermi nalaani ujarassiuut nunatsiut ilisimassarsiorissaannut ilaanialaraluruni itigartitaamerminit kingornal maanngarissaannut periarfissaqannginneranit aalaaveqarpooq.

Taamaakkaluartori inuunini naallugu Kalaallit Nunaat soqutigisaraa, taman-nalu 1887-imi Isbjørnen-imik atuakkior-nerikan kinguneqarpooq. Atuagaq taanna Pontoppidan-ip naatsunik atuakkiaani Danmarkimi suli soqutigineqarpooq, ta-mannalu ilaaatigut ilinniarnertuungnor-niat amerlanerit atuagaq taanna ilinniar-nerminnuit atatillugu atuarmassuk, amerlanertigullimi Pontoppidan-ip atuakkiaani ilinniarnertuungnorniar-ni-minni taanna kisiat atuarnerminnuit atatillugu sammisarpaat.

Naamik atuagaq nannumut attuumas-suteqanngilaq, palasimulli Kalaallit Nunaanni eskimuit akornanniinernermini - taamanikkummi nunap inui taama taagorneqartarpot - inuunermi paasin-

nittumik imaqarpooq.

Tassani Pontoppidan - oqaatigineq-a-reersutut minnimeq Kalaallit Nunaan-niissimanani, taamaalilumilumi aamma taamanikut Danmarkimi nunamut inuinullu tunngatillugu nalinginnaasumi isumasoq naapertorlugu - palasip »visivuumik nuannersumillu inuit piutsu sulliuartut pilluarnermillu Danarmkimi inuunermin iasaasirismannigisaamik ilikkartitsisut akornanni inuuneranik« oqalutuarpoq. Tassani imminut pillu-tigisinaamermut kisalu pinnortita-mi peqqarmiutsumi issittumali palasip eskimuit akornanni naapitai kisalu palasip naalagiartitsinermini »nammineq qujamasueteqarlurnamni pissutigalugu, inuunermut taassumalu naalagaanut nersorinninni pissutigalugu oqasii nammineq sigguinit pinnorartartut« oqalutuarra.

Kalaallili Nunaaninni nuannari-galuaalugu ukiorpassut qaangiutut angerlarerni pissutigalugu Danmark-imut eterluni nunaanarmi palas-inngorpoq. Tassanilu kalaallit inusaasiat, nukittussusaat kisalu inuunermut isigin-mittariaasiat, palasip Kalaallit Nunaan-niissimanernermini inuusaaserilersimasaas,

danskit naasorissaasutut immiintut pi-ngaartittut inuusaaserisaannut - sulilu inuusaaserisaannut - aporaatilerpoq. Tamatumal ukinguerisaanik palasi Kalaallit Nunaannut qimaavoq, qima-alernerminilu oqaatsit tusaamasat uku inuulluaqqussutigai »kiseraaassillutuk aqutsisusi nammineq piumasasi pigaasi«. Taavami ukiut 125-it sinnerlugit qa-angiunneranni? Kalaallit Nunaat Dan-markilu suli taamak assigiiingitsigaat? Kalaallit Nunaata Danmarkilli akornanni nunassillutu nuukkaangatta (qima-gaardgatta) kulturit assigiiingitsorujus-ut akornanni inuusarpugal, imaluuunut kulturit taakku marluk ima immiintut nalimmasartigisimappat, allaat assigini-nigssutit anniksitsuarangnismallutik?

Uanga tamanna akisinniaagunangila-lera, matumanilumi aamma tamanna akiinassangilara, isummalli taamaattut ilaaatigut politikkut eqariartuerteqartarni kisalu partiinik nutaanerusunik pilersitisarerni, kulturkut oqatsitsi-gullu assigiiingissutivut patsisigalugit iluamik atatsimooreqannginnitsimik, kisalu pioreersut annikillsillugillumiit atorunnaarsittariaqnerannik eqqarsa-lersinniarsargaatigut aarleqqutigaara!

All Michael Keldsen,
eqqartuussissuserisoq/advokat
Af Michael Keldsen

Neriuppunga palasip ilagiisimut inuulluaqqussutai ullut ilaanni kalaallit qaqqaas akornanni akisulissangnitsut!

Naggataagulli, asasra atuartartaq, Isbjørnen atuarusulissagukku, taannal u-atuakanik atorniartarfnni nanisinnan-angikkukku, taava atuagaq vani nanis-innavat: www.henrikPontoppidan.dk.

1857 Henrik Pontoppidan 1943

Portal for læsere, studerende, lærere og forskere

English Deutsch Français

NYHEDER

Hans Hertel: [foredrag 25. april i Pontoppidan Selskabet](#)

Nyt fra redaktionen

[Nyhedsbrev fra Pontoppidan Selskabet](#) per 15.4.

Diskuter Pontoppidan på [facebook](#) med egen blog

Lis Norup: [Torben Dihmer](#).

Søren Schou: [Kommentarer til Jameson](#)

Vilh. Andersens bog om Pontoppidan fra 1917, fuldtekst

Karl Aage Rasmussen: [Skrebelsigheden som vilkår](#)

Peer E. Sørensen: [Desillusjonsromanen](#)

Lea-Cathrine Balmer: "Tidens kroniske Stæleforgætelse"

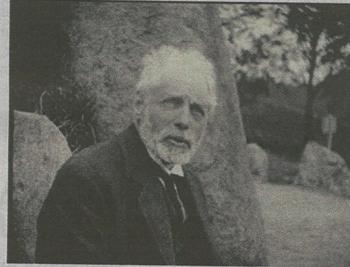
Carsten Jensen: [Lykke-Per i Thy](#)

Frederic Jameson: [Kosmisk neutralitet](#)

[nye dokumenter >](#)

NYE BØGER

På Gyldendal er udskommet [tredje bind af Pontoppidans Simas Romaner](#) i to halvbind, 1905-1927, udgivet med etterskrift og noter af Flemming Behrendt for Det Danske Sprog- og Litteraturselskab.

Pontoppidan [filmet](#) ved Dybbøl Mølle i 1922.

Månedens citater:

"Jeg ville gerne prøve at vise, at man også godt kan have menneskelige problemer, selvom de ikke er økonomiske eller sociale."

"der gives Hunger, der ikke stilles ved Brød, og Savn, der nager værre end Fattigdom og Kulde."

" jeg ved, at man i Livet kan møde Sorger og Skuffelser, der nager langt værre end både Sult og Kulde."

[Se sammenhængen](#)

[Pontoppidans værk](#)
[Litteraturen om Pontoppidan](#)
[Breve](#)

[Leksikon](#)
[Tidstavle med portrætter](#)

[Ny Forskning](#)
[Undervisning](#)

[Om dette netsted](#)
[Pontoppidan Selskabet](#)

SØG PÅ NETSTEDET

Google søgning [udvid](#)

[søg >](#)

UDVALGTE EMNER

[Her Pontoppidan](#)
[Debat](#)
[Spørg og kommenter](#)
[Kort sagt](#)
[Citatatologi](#)
[Eksterne links](#)
[Sitemap](#)

[Log ind](#)

Fra quallunaq's skrivebord

Isbjørnen

Den danske forfatter og Nobelpriester Henrik Pontoppidan havde en uforløst kærlighed til Grønland, som kulmineerde med novellen Isbjørnen i 1887. Én af de få Pontoppidan noveller, der stadig har en almindelig udbredelse i Danmark, blandt andet fordi de fleste gymnasielever vil stille bekendtskab med netop denne novelle, typisk som det eneste Pontoppidan-værk i deres gymnasietid.

Ikke desto mindre havde han hele livet en interesse for Grønland, som kom til at spille med novellen Isbjørnen i 1887. Én af de få Pontoppidan noveller, der stadig har en almindelig udbredelse i Danmark, blandt andet fordi de fleste gymnasielever vil stille bekendtskab med netop denne novelle, typisk som det eneste Pontoppidan-værk i deres gymnasietid.

Og nej, den handler ikke om en isbjørn, men om en præst, der finder meningen med sit liv i Grønland og blandt eski-

moerne, som landets befolkning kaldtes på dette tidspunkt. Pontoppidan beskriver - som sagt uden at have egen erfaring med Grønland, og vel dermed nok nogenkundt i overensstemmelse med den på dette tidspunkt gængse opfattelse i Danmark af landet og befolkningen - præstens »lange og glæderige liv mellem fattige, nøjsomme mennesker, der lært ham den lykke at kende, som han ikke havde fundet i sit liv i Danmark«. Han giver indblik i den særlige selvopholdelsesdrift og kampen for overlevelse i en barsk natur og et koldt klima, præsten møder hos eskimoerne, og når præsten holdt gudstjenester kunne han »få hjertene til at banke inde i de stive skindbytter, fordi han selv var så fuld af taknemmelighed, at lovsange til livet og dets herre af sig

selv fødtedes på hans lærber«.

Men - trods glæden ved at bo i Grønland - rejser han efter mange år tilbage til Danmark, drevet af hjemlængsel, og blir præst i et landsogn. Her konfronteres den grønlandske levemåde og hårdførhed, og indstilling til livet, som præsten havde tilegnet sig under sit ophold i Grønland, med den selvfyrede danske bondetilværelse, som var - og måske stadig er - rygraden i det danske samfund. Og slutsresultatet er at han flytter tilbage til Grønland, efterladende sig de berømte ord til sine sognebørn: »I har de tyranner, som I fortjener«.

Og hvad så her mere end 125 år senere? Er Grønland og Danmark så forskellige? Flytter (flytter) vi mellem to vidt forskellige kulturer, når vi bosætter os henholdsvis i Grønland og Danmark, eller er de

to kulturer så integreret i hinanden, at forskellen ikke er så stor?

Jeg kender næppe svaret og skal heller ikke forsøge at give det her, men jeg bekymrer mig over, at der er holdninger, blandt andet manifesteret gennem politiske slagord og egentlige, nyere partidelser, som vil have os til at tro, at det er kultur- og sproglige forskelle, der gør, at vi ikke har et rigtigt fejlesskab, og at det vi har må vi hellere se at få indskrænket eller oploft! Jeg håber ikke, at præstens slutoptræd til sin menighed også en dag skal gjalde mellem de grønlanske fjeld!

Og, kære leser, har du lyst til at læse Isbjørnen, og står den ikke på din eller bibliotekets hylde, kan du finde den på www.henrikPontoppidan.dk.